

Kobzar, A. I. *Prikladnaya matematicheskaya statistika* [Applied mathematical statistics]. Moscow: Fizmatlit, 2006.

Luginin, O. E., and Fomishina, V. N. *Ekonomiko-matematicheskoye metody i modeli. Teoriya i praktika s resheniyem zadach* [Economic-mathematical methods and models. Theory and practice objectives]. Rostov n/D: Feniks, 2009.

Pogostinskaya, N. N., and Pogostinskiy, Yu. A. *Sistemnyy podkhod v ekonomiko-matematicheskoye modelirovaniy* [A systematic approach to mathematical modelling]. St. Petersburg: Izd-vo SPb-GUEF, 1999.

Svetunkov, S. G., Zagranovskaya, A. V., and Svetunkov, I. S. *Kompleksnoznachnyy analiz i modelirovaniye neravnomernosti sotsialno-ekonomicheskogo razvitiya regionov Rossii* [Complex-valued analysis and modeling of uneven socio-economic development of regions of Russia]. St. Petersburg, 2012.

Syroezhin, I. M. *Sovershenstvovaniye sistemy pokazateley effektivnosti i kachestva* [Improving the system of indicators of efficiency and quality]. Moscow: Ekonomika, 1980.

Vasilenko, V. N. *Mnogomernost parametrov regiona: territorii, sistemy, prostranstva* [The multidimensional parameters of the region: territory, system, space]. Druzhkovka: Yugo-Vostok, 2016.

УДК 338.012

ІННОВАЦІЙНІ КЛАСТЕРИ. АДАПТАЦІЯ КРАЩОГО СВІТОВОГО ДОСВІДУ ДО ВІТЧИЗНЯНИХ РЕАЛІЙ

© 2017 ЯНЧЕНКО З. Б.

УДК 338.012

Янченко З. Б. Інноваційні кластери. Адаптація кращого світового досвіду до вітчизняних реалій

У статті досліджено та узагальнено теоретичні основи кластеризації. Запропоновано власне визначення терміна «інноваційний кластер». Обґрунтовано доцільність створення та функціонування кластерів в Україні, запропоновано шляхи адаптації кращих світових практик підтримання процесів кластеризації до вітчизняних умов з урахуванням нинішніх реалій. Отримані результати дослідження можуть бути використані при формуванні вітчизняних інноваційних кластерів.

Ключові слова: інноваційний кластер, світовий досвід, державна підтримка інноваційних кластерів.

Бібл.: 9.

Янченко Зінаїда Борисівна – заслужений економіст України, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри бізнес-адміністрування, Міжнародний інститут бізнесу (Брест-Литовське шосе, 8а, Київ, 03179, Україна)

E-mail: 230859@ukr.net

УДК 338.012

Янченко З. Б. Инновационные кластеры. Адаптация лучшего мирового опыта к отечественным реалиям

В статье исследованы и обобщены теоретические основы кластеризации. Предложено собственное определение термина «инновационный кластер». Обоснована целесообразность создания и функционирования кластеров в Украине, предложены пути адаптации лучших мировых практик поддержки процессов кластеризации к отечественным условиям с учетом нынешних реалий. Полученные результаты исследования могут быть использованы при формировании отечественных инновационных кластеров.

Ключевые слова: инновационный кластер, мировой опыт, государственная поддержка инновационных кластеров.

Библ.: 9.

Янченко Зинаида Борисовна – заслуженный экономист Украины, доктор экономических наук, доцент, заведующая кафедрой бизнес-администрирования, Международный институт бизнеса (Брест-Литовское шоссе, 8а, Киев, 03179, Украина)

E-mail: 230859@ukr.net

UDC 338.012

Ianchenko Z. B. The Innovation Clusters. Adapting the Best Global Experience to the Domestic Realities

The article researches and generalizes the theoretical basics of clustering. The author's own definition of the term of «innovation cluster» has been suggested. The feasibility of establishing and operating clusters in Ukraine has been substantiated, ways to adapt the best global practices in supporting the clustering processes to the domestic context have been proposed, taking account of the current realities. The obtained results of research can be used in the formation of the domestic innovation clusters.

Keywords: innovation cluster, world experience, State support for innovation clusters.

Bibl.: 9.

Ianchenko Zinayida B. – Honored economist of Ukraine, D. Sc. (Economics), Associate Professor, Head of the Department of Business Administration, International Institute of Business (8a Brest-Litovskiy Highway, Kyiv, 03179, Ukraine)

E-mail: 230859@ukr.net

Глобалізація економіки, процес підготовки до входження України в єдиний європейський економічний простір висуває вимоги щодо пошуку нових підходів підвищення конкурентоспроможності підприємств, регіонів, народного господарства. Традиційні інструменти не повною мірою відповідають європейським умовам господарювання, викликам зовнішнього середовища та не дозволяють системно вирішувати існуючі проблеми адаптації вітчизняних підприємств до світових стандартів. За таких умов затребуваними стають науково-інноваційні ресурси, науковий супровід підвищення конкурентоспроможності економіки, модернізація інфраструктури. Світовий досвід показав, що

дієвим інструментом створення нових інституційних механізмів підвищення ефективності взаємодії бізнесу, держави, науково-дослідних та освітянських центрів в інноваційному процесі є гнучке кластерне об'єднання суб'єктів інноваційної діяльності.

Ґрунтовними дослідженнями розвитку теорії кластерів є роботи всесвітньовідомих науковців М. Портера [1] та С. Ketels, О. Memedovic [5]. Обґрунтуванню необхідності та окремим аспектам кластеризації в Україні присвячено праці С. Соколенко [3], М. Кропивко [7], П. Саблука [7], С. Онишко [8], В. Гейця [9] та ін.

Проте серед учених не існує єдиного підходу до визначення поняття «інноваційні кластери», недостат-

ньо формалізованими є підходи до їх практичної організації, малодослідженим залишається вплив означених кластерів на конкурентоспроможність економіки.

Мета статті – всебічне дослідження наукового доробку та узагальнення кращих світових практик підтримання процесів кластеризації у світі, які дозволять сформулювати вектор спрямованої дії суб'єктів вітчизняної інноваційної діяльності в напрямку швидкої адаптації до світових стандартів, а також обґрунтування доцільності створення та функціонування кластерів в Україні.

Побудова якісних інноваційних кластерів є актуальною тенденцією світового економічного розвитку. Їх застосування в Україні може стати каталізатором національного економічного розвитку.

Однозначного, загальноприйнятого визначення терміна «кластер» не існує. За визначенням М. Портера, кластер є втіленням складної системи взаємозв'язків між економічними суб'єктами, які дозволяють підсилити корисний ефект від підприємницької діяльності та виступають дієвим інструментом організації економіки, контролю економічної діяльності, підвищення конкурентоспроможності як окремих суб'єктів господарювання, так і регіонів, країн, макроінтеграційних угруповань у цілому [1]. Автор, окрім економічних ефектів, визначає територіальний вектор процесу кластероутворення, визнає його синергетичну дію на результати підприємницької діяльності.

Найбільш живі визначення поняття «кластер» ученими світу пов'язують його з місцевим або регіональним розмахом мереж. Більшість визначень розділяють поняття кластерів як локалізованих мереж спеціалізованих організацій, чії процеси виробництва тісно зв'язані через обмін товарами, послугами і/або знаннями. Наприклад, L. van den Berg, E. Braun, W. van Winden (*Growth Clusters in European Cities*, 2001), P. Wood, J. Simmie, J. Sennett (*Innovation and Clustering in the London Metropolitan Region*, 2002) визначають інноваційний кластер як велику кількість зв'язаних індустріальних і/або сервісних компаній з високим рівнем співпраці (зазвичай через ланцюг постачань), що функціонують в однакових ринкових умовах [2].

Регіональні кластери відносять зазвичай до географічно обмежених концентрацій взаємозв'язаних фірм, які можуть використовуватися як ключове слово для більш ранніх концепцій індустріальних районів, спеціалізованої промислової агломерації та місцевих виробничих систем OECD (*World congress on local clusters, Regional clusters in Europe 2001–2002*). Кластери, як важливий елемент підвищення індивідуальної конкурентоспроможності, визначають Е. М. Bergman, Е. Feser (*Industrial and Regional Clusters: Concepts and Comparative Applications*, 1999) і Т. Andersson та ін. (*The Cluster Policies Whitebook*, 2004) [2].

Вітчизняні дослідники в основному визначають поняття «кластер» як мережеву групу близьких, географічно взаємозв'язаних компаній і організацій, які співпрацюють у певному виді бізнесу, характеризуються спільними напрямками діяльності та взаємним доповненням. Даний підхід значно звужує визначення

кластера, наведене М. Портером, оскільки залишає поза увагою можливі економічні ефекти, що дає дієва кластеризація; не передбачає такого важливого наслідку, як можливість підвищення конкурентоспроможності підприємницької діяльності. У зв'язку з цим заслуговують на увагу такі визначення, що були сформульовані окремими вітчизняними вченими. Кластер – це:

- ✦ добровільне об'єднання підприємців, які тісно співпрацюють з науковими установами та місцевою владою з метою підвищення конкурентоспроможності власної продукції та сприяння економічному розвитку регіону. Кластерний підхід дозволяє поєднати всі переваги співробітництва між компаніями та поглибити їх спеціалізацію, створюючи значний мультиплікативний ефект в економіці [3];
- ✦ об'єднання взаємодоповнюваних підприємств, організацій і зв'язаних з ними за географічною й функціональною ознаками органів державного управління, наукових закладів тощо на засадах спільної діяльності на певній території з виробництва конкурентоспроможної на внутрішньому та зовнішньому ринках продукції та збільшення прибутків учасників кластера [4].

Хоча запропоновані визначення не вирізняють кластер як інноваційний і видаються дещо розмитими, очевидно, що тут чітко прослідковується зв'язок з науковими установами, що, по-суті, вирізняє саме інноваційні кластери з ряду інших.

Вузагальному вигляді інноваційні кластери доцільно визначати як концентрацію суб'єктів ринку, державних, наукових тощо, розміщених на певних територіях та/або пов'язаних спільними інтересами та взаємодією, спільна (у визначених межах) діяльність яких забезпечує оптимальний економічний ефект і сталий розвиток територій. Таким чином, ми не лише підтримуємо поширене бачення конкурентоспроможності як важливого наслідку функціонування інноваційних кластерів, а й враховуємо інші економічні наслідки діяльності для його учасників (покращення економічної ефективності та результативності діяльності тощо), передбачаємо позитивні ефекти для розвитку територій як данину сталому розвитку.

Інноваційний кластер – це структура зі значимою (у порівнянні з галузевими та національними показниками) часткою інноваційної продукції, а також із сформованою інноваційною інфраструктурою, що включає взаємодію між собою стейкхолдерів регіональної інноваційної системи (освітні та наукові установи, центри досліджень і розробок, центри трансферу технологій, бізнес-інкубатори, технопарки, громадські організації, фінансові інститути, центри кластерного розвитку тощо).

Розвиток інноваційних кластерів, як правило, відбувається за ініціативи її потенційних членів, у рамках кластерної політики держави. Світовий досвід розвитку інноваційних кластерів свідчить про доцільність їх державної підтримки. Багато країн світу, у тому числі Великобританія, Німеччина, Іспанія, Італія, Канада, Малайзія, Норвегія, Республіка Корея, Сінгапур, США,

Фінляндія, Франція, Швеція, Японія, цілеспрямовано стимулюють розвиток інноваційних кластерів. У рамках державної кластерної політики застосовується широкий спектр механізмів та інструментів підтримки і стимулювання розвитку інноваційних кластерів, включаючи створення спеціалізованих координаційних, консультативних і робочих органів, забезпечення організаційної та експертно-аналітичної підтримки розвитку кластерів, пряме державне фінансування, реалізацію програм і проектів їх розвитку і т. ін. Для координації діяльності органів виконавчої влади у сфері кластерної політики Федеральним урядом США створено спеціальну комісію з інноваційних кластерів (*the Federal Task Force on Regional Innovation Clusters*) [5]. В її функції входить координація дій влади у сфері формування єдиної сприятливої політики по відношенню до існуючих кластерів та стимулювання створення та функціонування нових.

Інформаційну, освітню, наукову, консалтингову, а також організаційну та маркетингову підтримку територіальним кластерам в Європі надають ряд створених для цих цілей структур: Європейська група по кластерній політиці (European Cluster Policy Group), Європейський кластерний альянс (European Cluster Alliance), Кластерна інноваційна платформа (*Cluster Innovation Platform*) [6]. Активно залучені в розробку рекомендацій з проведення національної кластерної політики і провідні міжнародні організації, у тому числі ОЕСР, Всесвітній банк, Азійський банк розвитку, Європейська комісія.

Для забезпечення організаційної та експертно-аналітичної підтримки розвитку територіальних кластерів за підтримки Європейської комісії регулярно виконуються науково-дослідні роботи, здійснюється моніторинг їх розвитку (наприклад, у рамках бази даних *Erawatch-inno-policy Trendchart*). У межах державної кластерної політики більшості провідних країн здійснюється пряме державне фінансування реалізації програм і проектів розвитку інноваційних кластерів. Практика реалізації державної кластерної політики в провідних країнах свідчить про її високу ефективність і результативність. У результаті реалізації програми Біорегіо в Німеччині на 300% збільшилася кількість біотехнологічних компаній, що дозволило створити понад 9000 робочих місць. Зараз Німеччина є європейським лідером у сфері біотехнології, локалізуючи на своїй території приблизно 500 компаній [5].

У векторі світових підходів до підтримки інновацій стратегія інноваційного розвитку нашої держави повинна передбачати формування мережі інноваційних кластерів. Їх розвиток дозволить забезпечити оптимізацію знаходження вітчизняних підприємств у виробничих ланцюжках створення вартості, сприяючи підвищенню міри переробки сировини, імпортозаміщенню а також підвищенню рівня нецінової конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг.

Формування і розвиток інноваційних кластерів може стати в Україні ефективним механізмом залучення прямих іноземних інвестицій і активізації зовнішньоекономічної інтеграції. Включення вітчизняних кластерів у глобальні ланцюжки створення доданої вартості

дозволить істотно підняти рівень національної технологічної бази, підвищити швидкість і якість економічного зростання за рахунок підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств, що входять до складу інноваційного кластера, шляхом придбання і впровадження критичних технологій, новітнього обладнання. Підприємства – члени кластера отримують доступ до сучасних методів управління, спеціальних знань та ефективних можливостей виходу на висококонкурентні міжнародні ринки.

З аходи державної підтримки інноваційних кластерів варто здійснювати в рамках приватно-державного партнерства в інноваційній сфері. Перелік інноваційних кластерів доцільно формувати за підсумками конкурсного відбору спільно із зацікавленими органами виконавчої влади, запрошених експертів, представників наукових організацій, інститутів розвитку, представників громадських організацій, компаній з державною часткою, консалтингового бізнесу. Перевага має надаватися конкурентоспроможним групам підприємств, що демонструють високу динаміку зростання обсягів виробництва, з достатнім науково-технічним потенціалом дослідницьких і освітніх організацій, зосереджених у рамках кластера. Враховуючи стратегічні пріоритети розвитку вітчизняної економіки та світові інноваційні тенденції, найбільш привабливими виглядають інноваційні кластери в машинобудуванні, компаніях ІТ-сектора, сектора біотехнології, паливно-енергетичного комплексу та металургії.

Очевидно, що кластери характеризуються різними моделями територіальної організації та пропорціями співвідношення науково-технічної та виробничої діяльності в структурі їх зайнятості. З точки зору територіальної організації моделі можуть бути представлені в чітко окреслених територіальних кордонах, які практично збігаються з кордонами муніципальних утворень, або моделі, які об'єднують підприємства, наукові та освітні організації в рамках мережових структур великих агломерацій. При цьому розвиток кластера передбачається тут за рахунок інтенсивнішого трансферу результатів науково-технічних досліджень у діяльність вже існуючих промислових компаній, а також створення нових малих і середніх підприємств, що вбудовуються у сформований великими компаніями ланцюжок доданої вартості.

Програми розвитку кластерів повинні бути зорієнтовані на використання світового доробку та потенціалу розташованих на їх території наукових і освітніх організацій місцевого рівня. Варто передбачити залучення великих, у т. ч. зарубіжних, компаній до розгортання високотехнологічного виробництва за рахунок наявного кадрового потенціалу та дослідницької інфраструктури кластерів, а також активний розвиток малого і середнього інноваційного підприємництва за рахунок комерціалізації технологій. Різноманітність моделей розвитку кластерів визначає необхідність використання максимально гнучкого застосування інструментів державної підтримки, з урахуванням специфіки кожного конкретного випадку. У цілому кластери повинні володіти значним потенціалом зростання. Основними напрямками, по

яких у пілотних програмах розвитку кластерів має бути заплановано досягнення значних результатів, є розвиток сектора досліджень і розробок, розвиток виробничої та інвестиційної діяльності.

Науково-технологічний потенціал кластерів значною мірою визначається обсягом витрат на інноваційні дослідження їх учасників. Критична ситуація в державі з фінансовими ресурсами вносить корективи і в заходи державної підтримки кластерів. Перевага має надаватися не прямому фінансуванню, а визначенням напрямкам підтримки інноваційних кластерів. Найбільш реальними в нинішній ситуації є:

- ✦ надання субсидії місцевим бюджетам на цілі реалізації заходів, передбачених програмами розвитку інноваційних кластерів;
- ✦ забезпечення підтримки реалізації заходів програм розвитку інноваційних кластерів у рамках міждержавних цільових програм;
- ✦ залучення державних інститутів розвитку до реалізації програм розвитку інноваційних кластерів;
- ✦ стимулювання участі компаній з державною часткою, що реалізують програми інноваційного розвитку, в діяльності кластерів;
- ✦ поширення на територію базування інноваційних кластерів частини податкових пільг.

Концептуальні цілі створення інноваційних кластерів визначаємо таким чином:

- ✦ створення інноваційної науково-виробничої структури, що сприяє ефективній реалізації та нарощуванню інноваційного потенціалу регіону;
- ✦ встановлення зв'язку між бізнес-інкубаторами, вишами, науковими установами та інноваційними компаніями;
- ✦ створення оптимальних умов для розвитку малих і середніх компаній у сфері високих технологій;
- ✦ розвиток кадрового потенціалу в науково-технічних галузях;
- ✦ забезпечення прискореного розвитку високотехнологічних підприємств регіону.

Досягнення поставлених цілей забезпечується шляхом активізації роботи по двох напрямках: створення необхідних умов для реалізації інноваційного потенціалу та комерціалізації інновацій. Для цього резидентам має бути забезпечений доступ до найбільш актуальних інноваційних послуг: використання високотехнологічного обладнання, організація інноваційних виставок, венчурних ярмарок, взаємодія з установами освіти, надання комплексу консалтингових послуг; забезпечення зростаючого попиту на інновації з боку успішних компаній в напрямку галузевої спеціалізації інноваційного кластера. Це повинно стати результатом розміщення і взаємодії компаній, що працюють у сфері інформаційних технологій, нано- та мікроелектроніки.

ВИСНОВКИ

Всебічне дослідження наукового доробку теоретичних аспектів процесів кластеризації, розбіжність в

існуючих визначеннях зумовила необхідність представити власне бачення терміна «інноваційний кластер». В узагальненому вигляді інноваційні кластери доцільно визначати як концентрацію суб'єктів ринку, державних, наукових установ тощо, розміщених на певних територіях та/або пов'язаних спільними інтересами та взаємодією, спільна (у визначених межах) діяльність яких забезпечує оптимальний економічний ефект і сталий розвиток територій.

Узагальнення кращих світових практик підтримки процесів кластеризації дозволяє не лише обґрунтувати доцільність створення та функціонування кластерів в Україні, а й адаптувати їх до вітчизняних умов з урахуванням нинішніх реалій вітчизняної інноваційної діяльності. Критична ситуація в державі з фінансовими ресурсами зумовлює необхідність змістити вектор підтримки інноваційних кластерів з прямого фінансування до окремих стимулюючих напрямків, що дозволить прискорити їх адаптацію до світових стандартів та створить можливість для функціонування кластерів в Україні. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Портер М.** Конкуренция/пер. с англ. М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. 608 с.
2. **Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б.** Современный экономический словарь. 6-е изд., перераб. и доп. М.: Инфра-М, 2011. 496 с.
3. **Соколенко С. І.** Кластери в глобальній економіці. Київ: Логос, 2004. 848 с.
4. **Кропивко М. Ф.** Концептуальний підхід до кластерної організації та управління розвитком агропромислового виробництва. *Економіка АПК*. 2010. № 11. С. 3–13.
5. **Ketels C., Memedovic O.** From clusters to cluster-based economic development. *International Journal Technological Learning, Innovation and Development*. 2008. Vol. 1, No. 3. P. 375–392.
6. The European Cluster Memorandum. 2008. URL: <http://www.corallia.org/images/stories/documents/AboutCorallia/AboutCorallia-doc-005.pdf>
7. **Саблук П. Т., Кропивко М. Ф.** Кластеризація як механізм підвищення конкурентоспроможності та соціальної спрямованості аграрної економіки. *Економіка АПК*. 2010. № 1. С. 3–12.
8. **Онишко С. В.** Державне регулювання кластеризації економіки як напрямок розбудови національної інноваційної моделі. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 11. С. 55–61.
9. **Геєць В. М.** Кластери і мережеві структури в економіці – тема досить цікава, але на сьогодні ще до кінця не вивчена. *Економіст*. 2008. № 10. С. 10–11.

REFERENCES

- Heiets, V. M. "Klastery i merezhevi struktury v ekonomitsi - tema dosyt tsikava, ale na syohodni shche do kintsia ne vuychena" [Clusters and network structures in the economy - the topic is interesting enough, but today is still not fully understood]. *Ekonomist*, no. 10 (2008): 10-11.
- Kropyvko, M. F. "Kontseptualnyi pidkhid do klasternoї orhanizatsii ta upravlinnia rozvytkom ahropromyslovoho vyrobnytstva" [Conceptual approach to cluster organization and management development of agroindustrial production]. *Ekonomika APK*, no. 11 (2010): 3-13.
- Ketels, C., and Memedovic, O. "From clusters to cluster-based economic development". *International Journal Technological Learning, Innovation and Development*. Vol. 1, no. 3 (2008): 375-392.

Onyshko, S. V. "Derzhavne rehuliuвання klasteryzatsii ekonomiky yak napriamok rozbudovy natsionalnoi innovatsiinoi modeli" [State regulation of clustering of the economy as the development direction of national innovation model]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 11 (2010): 55-61.

Porter, M. *Konkurentsya* [Competition]. Moscow: Vilyams, 2006.

Rayzberg, B. A., Lozovskiy, L. Sh., and Starodubtseva, E. B. *Sovremennyy ekonomicheskiy slovar* [Modern economic dictionary]. Moscow: Infra-M, 2011.

Sabluk, P. T., and Kropyvko, M. F. "Klasteryzatsiia yak mekhanizm pidvyshchennia konkurentospromozhnosti ta sotsialnoi spriamovanosti ahrarnoi ekonomiky" [Clustering as a mechanism for enhancing competitiveness and social orientation of agricultural Economics]. *Ekonomika APK*, no. 1 (2010): 3-12.

Sokolenko, S. I. *Klasteri v hlobalnii ekonomitsi* [Clusters in a global economy]. Kyiv: Lohos, 2004.

"The European Cluster Memorandum. 2008." <http://www.corallia.org/images/stories/documents/AboutCorallia/AboutCorallia-doc-005.pdf>

УДК 336

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ

© 2017 ОРИЩИН Т. М., БОБЕРСЬКА Н. В.

УДК 336

Орищин Т. М., Боберська Н. В. Інвестиційний клімат України та шляхи його формування

Метою статті є дослідження чинників, які визначають позитивний інвестиційний клімат в Україні. Серед них: потенційно місткий ринок, наявність багатих природних ресурсів, достатній науково-технічний потенціал, значний сільськогосподарський потенціал (вигідне географічне розташування, сприятливий клімат, родючі ґрунти), розвинена інфраструктура, кваліфіковані трудові ресурси, сформована законодавча база з питань іноземних інвестицій. Проаналізовано сучасний стан інвестиційного клімату в Україні, який характеризується високим рівнем ризикуваності. Обґрунтовано актуальність здійснення таких необхідних заходів для поліпшення інвестиційного клімату в Україні: боротьба з корупцією, реформа судової гілки влади та правоохоронних органів, формування сприятливого інвестиційного іміджу, сприяння розвитку інвестиційної інфраструктури та фондового ринку, підтримка малого підприємництва.

Ключові слова: інвестиційний клімат, інвестиції, ресурси, інвестор, інвестиційна привабливість.

Бібл.: 10.

Орищин Тетяна Михайлівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (вул. Карпатська, 15, Івано-Франківськ, 76018, Україна)

E-mail: oryshchyn.t@gmail.com

Боберська Наталія Володимирівна – кредитний фахівець, відділення АТ «ОТП Банк» у м. Стрий (вул. Шевченка, 87, Стрий, 82402, Україна)

E-mail: natalya-boberska@mail.ru

УДК 336

Орищин Т. М., Боберская Н. В. Инвестиционный климат Украины и пути его формирования

Целью статьи является исследование факторов, определяющих положительный инвестиционный климат в Украине. Среди них: потенциально емкий рынок, наличие богатых природных ресурсов, достаточный научно-технический потенциал, значительный сельскохозяйственный потенциал (выгодное географическое положение, благоприятный климат, плодородные почвы), развитая инфраструктура, квалифицированные трудовые ресурсы, сформированная законодательная база по вопросам иностранных инвестиций. Проанализировано современное состояние инвестиционного климата в Украине, который характеризуется высоким уровнем рискованности. Обоснована актуальность осуществления таких необходимых мер по улучшению инвестиционного климата в Украине: борьба с коррупцией, реформа судебной ветви власти и правоохранительных органов, формирование благоприятного инвестиционного имиджа, содействие развитию инвестиционной инфраструктуры и фондового рынка, поддержка малого предпринимательства.

Ключевые слова: инвестиционный климат, инвестиции, ресурсы, инвестор, инвестиционная привлекательность.

Библ.: 10.

Орищин Татьяна Михайловна – кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, Ивано-Франковский национальный технический университет нефти и газа (ул. Карпатская, 15, Ивано-Франковск, 76018, Украина)

E-mail: oryshchyn.t@gmail.com

Боберская Наталья Владимировна – кредитный специалист, отделение АО «ОТП Банк» в г. Стрий (ул. Шевченка, 87, Стрий, 82402, Украина)

E-mail: natalya-boberska@mail.ru

UDC 336

Oryshchyn T. M., Boberska N. V. The Investment Climate of Ukraine and Ways for its Formation

The article is aimed at studying the factors that determine the positive investment climate in Ukraine. These include the potentially inclusive market, the availability of abundant natural resources, the sufficient scientific and technological potential, the significant agricultural potential (advantageous geographical location, favorable climate, fertile soils), the developed infrastructure, the skilled labor resources, and a developed legislative framework for the issues of foreign investment. The current status of the investment climate in Ukraine, which is characterized by a high level of risk, has been analyzed. Relevance of such necessary measures to improve the investment climate in Ukraine has been substantiated: countering the corruption, reform of the judicial branch and the law enforcement bodies, development of a favorable investment image, facilitation to the investment infrastructure and the stock market, and support for small entrepreneurship.

Keywords: investment climate, investments, resources, investor, investment attractiveness.

Bibl.: 10.

Oryshchyn Tatyana M. – PhD (Economics), Associate Professor, Department of Finance, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (15 Karpatska Str., Ivano-Frankivsk, 76018, Ukraine)

E-mail: oryshchyn.t@gmail.com

Boberska Natalya V. – Credit Specialist, Branch of JSC OTP Bank in Striy (87 Shevchenka Str., Striy, 82402, Ukraine)

E-mail: natalya-boberska@mail.ru